



Ohutusjuurdluse aruanne

Eessõna

Ohutusjuurdluse eesmärk on parandada meresõiduohutust, vältida laevade põhjustatud merereostust ja vähendada seega laevaõnnetuste riski tulevikus. Juurdluskokkuvõtte järeldused ja ohutuse tagamise soovitusel ei ole aluseks vastutuse ja süü eelduseks ning juurdluskokkuvõtte ei ole sisult ega stiililt koostatud kavatsusega kasutada seda kohtumenetluses.



Tallinn

12.09.2013

I Lühikokkuvõte

15.06.2013 toimus Abruca regatt. Jaht **Sophia** väljus kell 11.00 viieliikmelise meeskonnaga Roomassaare sadamast. Kirjurahu saare juures olles allatuule kursil toetas üks meeskonna liige seljaga kiikuvat poomi, et ärahoida tahtmatut halssi. Umbes kell 14.00 jahi kreeni vajudes toimus tahtmatu halss ja poom tõukas mehe vette. Koheselt visati talle liiniga varustatud päästerõngas, mis abivajajani ei ulatanud. Vabastati spinnakeri soot ja käivitati jahi mootor. Manööverdades katkes



mootori käiguhoova tross ja jaht sõitis üle veesoleva spinnakeri soodi, mis takerdus jahi sõukruvisse ja seiskas mootori. Heisati uuesti purjed, et tagasi vastutuult loovida. Jahi **Sophia** taga liikus jaht **Katarina Jee**, millelt märgati jahi **Sophia** ebatavalisi manöövreid ja ahtrist päästeliiniga päästerõngast. Vaatlusel märgati abivajajat. Lasti alla spinnaker ja käivitati mootor. Liikumatul vees olevale abivajajale läheneti ahter ees. Abivajaja saadi pardale. Mittekontaktset abivajajat hakati elustama ja võeti ühendust Häirekeskusega. Hakati liikuma Roomassaare sadama poole, et kohtuda vastutuleva piirivalvekaatril oleva kiirabiga. Elustamiskatsed tulemusi ei andnud. Piirivalvekaater ja jahid suundusid Roomassaare sadamasse.

II Faktiline teave

1. Laevaandmed

Laeva nimi	Sophia
Laevatüüp	jaht
IMO nr	-
Kutsung	ES2763
Lipuriik	Eesti
Kodusadam	Kuressaare
Reeder	OÜ RIS GRUPP
Ehitusaasta, maa	2006, Prantsusmaa
Laevakere põhimaterjal	klaasplastik
Peamasina võimsus	41,3 kW
Laeva üldpikkus	12,32 m
Laeva laius	3,9 m
Süvis	2,1 m

2. Andmed merereisi kohta

15.06.2013 toimus Abruka regatt. Jaht **Sophia** väljus kell 11.00 piisava viieliikmelise meeskonnaga Roomassaare sadamast. Jahti juhtis väikelaevatunnistust omav kogenud laevajuht. Ilm Roomassaare sadamas EMHI andmetel - tuule kiirus 7,3 m/s, tuule suund 243°, veetemperatuur 15.6°C, õhu temperatuur 14.2°C. Umbes kolm tundi peale väljumist, olles allatuule kursil, kukkus üks meeskonnaliige vette, keda jaht **Sophia** ei õnnestunud kätte saada. Veesolija tõtsid pardale jaht **Katarina Jee** meeskond. Elustamiskatsed jaht **Katarina Jee** ja hiljem piirivalvekaatri pardal ei õnnestunud.



3. Teave laevaõnnetuse või ohtliku juhtumi kohta

15.06.2013 toimus Abruca regatt. Umbes kolm tundi peale starti Roomassaare sadamast kukkus koordinaatides 58° 05',5 N, 22° 35',3 E üks meeskonna liige vette. Meeskond päästevõid ei kasutanud. Veesolija saadi teise võistluses osaleva jahi pardale. Elustamine ei õnnestunud.



4. Maal asuva asutuse kaasamine ja reageerimine hädakutsele

Kell 14.07 tehti kõne jaht **Katarina Jee** pardalt Häirekeskusele.

Kell 14.14 ühendas Häirekeskus jaht **Katarina Jee** kõne merevalvekeskusega.

Kell 14.15 alarmeeris merevalvekeskus Kuressaare piirivalve kordonit.

Kell 14.22 saab väljakutse kiirabi.

Kell 14.25 kaater **MP-40** kiirabibrigaadi ootevalmis.

Kell 14.30 väljus kaater **MP-40** Roomassaare sadamast.

Kell 14.40 kohtusid kaater **MP-40** ja jaht **Katarina Jee**.

Kell 15.10 teavitas kaater **MP-40** merevalvekeskust, et elustamine tulemusi ei andnud ja tulevad Roomassaare sadamasse.

Kell 15.20 tegi merevalvekeskus ettekande olukorrast Häirekeskusele.

Kell 15.25 sildus kaater **MP-40** Roomassaare sadamas.

Kell 15.30 kiirabi poolt elustamine lõpetatud.



III Asjaolud

15.06.2013 toimus Abruca regatt. Jaht **Sophia** väljus kell 11.00 viieliikmelise meeskonnaga Roomassaare sadamast. Jahti juhtis väikelaevatunnistust omav laevajuht. Ilm Roomasaare sadamas EMHI andmetel - tuule kiirus 7,3 m/s, tuule suund 243°, veetemperatuur 15.6°C, õhu temperatuur 14.2°C

IV Analüüs

Tuginedes kogenud jahtkaptenite eksperthinnangutele on poomi hoidmine allatuult kursil tavapärase tegevus. Sealjuures individuaalsete päästevahendite kasutamine on kapteni otsustada olenevalt konkreetsest situatsioonist. Mehitatus jahiga manööverdamiseks oli piisav. Ühel hetkel laine mõjul kaldus jaht paremasse pardasse kreeni ja ei kuuletunud roolile, mistõttu toimus tahtmatu halss. Vettekukkunu ei osanud oodata järsku kursi muutust ja sellest tingitud iseenesliku halssi ettenäha. Päästerõngas visati kinniseotud viskeliiniga mis ei ole otstarbekas, kuna veesolijal puudub praktiliselt võimalus päästerõngast kätte saada. Jahi kiirus allatuule kursil oli 8-9 sõlme. Samuti ei visatud mingeid muid ujuvaid esemeid, et kergendada vettekukkunu veepinnal püsimist ja hilisemat veesolija otsimist ja jälgimist. Meeskonna tegevus spinnakeri allalaskmisel, masina kasutamisel ja manööverdamisel viitab osalisele koordineerimatusel ja koostöö puudumisele.

V Järeldused

Õnnetusele kaasaaitavad tegurid olid ilmselt individuaalsete päästevahendite mittekasutamine ja tõenäoliselt päästerõnga ebaotstarbekas kasutamine. Meeskonna ebapiisav koostöö.

VI Ohutuse tagamise soovitused

Ohutuse tagamiseks on soovitatav kasutada individuaalseid päästevahendeid ka võistlus tingimustes. Meeskonna koostöö paremaks sujumiseks läbi viia navigatsiooni alguses koostöö treeninguid. Harjutada „mees üle parda“ olukorda rahulikes tingimustes. Kontrollida meeskonna esmaabi teadmisi.



VII Lisad

1. Kuressaare kriminaaltalituse kokkuvõte.
2. Abruca regati marsruut.
3. Politsei – ja Piirvalveameti sündmuse ajaline kronoloogia.
4. EMHI väljavõte.
5. jahi Sophia kapteni seletuskiri
6. jahi Katarina Jee kapteni seletuskiri.
7. teade kriminaalmenetluse nr 13250101163 alustamata jätmisest.
8. Kuressaare kordoni vanempiirivalvuri ettekanne.
9. Merevalvekeskuse päästetööde päevaraamatu (SAR operatsioon) väljavõte.
10. jaht Sophia mõõtekiri.
11. Eesti Laevaregistri väljavõte jaht Sophia kohta.
12. Väljavõtted meedjast (7).
13. purjetamise võistlusreeglid 2013-2016

Andres Vana

Mereõnnetuste juurdluse ja meresõiduohutuse
arenduse osakonna vaneminspektor